

Samling af Afgørelser

Sag C-625/19 PPU

XD

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af rechtbank Amsterdam)

Domstolens dom (Første Afdeling) af 12. december 2019

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel forelæggelse efter hasteproceduren – politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – artikel 6, stk. 1 – begrebet »udstedende judiciel myndighed« – kriterier – europæisk arrestordre udstedt af en medlemsstats anklagemyndighed med henblik på strafforfølgning«

1. *Politisamarbejde – retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne – begrebet »udstedende judiciel myndighed« som omhandlet i rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1 – andre myndigheder i en medlemsstat end domstole, som deltager i forvaltningen af denne medlemsstats strafferetspleje – omfattet – kvalificering, der ikke afhænger af, om der foreligger en domstolsprøvelse af afgørelsen om udstedelse af den europæiske arrestordre (Rådets rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, art. 6, stk. 1)*

(jf. præmis 30)

2. *Politisamarbejde – retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne – udstedelse af en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning – kompetence tillagt en anden myndighed i en medlemsstat end en domstol, der deltager i forvaltningen af denne medlemsstats retspleje – overholdelse af kravene til en effektiv domstolsbeskyttelse – forpligtelse til at fastsætte en domstolsprøvelse af betingelserne for udstedelse af en europæisk arrestordre – rækkevidde (Rådets rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299)*

(jf. præmis 38-46, 53, 54 og 57 samt domskonkl.)

Resumé

Domstolen har fastslået, at den franske, den svenske og den belgiske anklagemyndighed opfylder kravene til udstedelse af en europæisk arrestordre, og har desuden afklaret

rækkevidden af den domstolsbeskyttelse, som tilkommer de personer, der er omfattet af en sådan ordre

I domme Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg og Openbaar Ministerie (Anklagemyndighederne i Lyon og Tours) (C-566/19 PPU og C-626/19 PPU), Openbaar Ministerie (Anklagemyndigheden i Sverige) (C-625/19 PPU) og Openbaar Ministerie (Anklagemyndigheden i Bruxelles) (C-627/19 PPU), der blev afsagt den 12. december 2019 i henhold til hasteproceduren, supplerede Domstolen sin nyere retspraksis¹ vedrørende rammeafgørelse 2002/584 om den europæiske arrestordre med retningslinjer for kravet om »den udstedende judicielle myndigheds« uafhængighed i forbindelse med en europæisk arrestordre² og kravet om effektiv domstolsbeskyttelse, som skal sikres de personer, der er genstand for en sådan arrestordre.

I hovedsagerne var der blevet udstedt europæiske arrestordrer af den franske (sag C-566/19 PPU og C-626/19 PPU), den svenske (sag C-625/19 PPU) og den belgiske anklagemyndighed (sag C-627/19 PPU) med henblik på strafferetlig forfølgning i de tre førstnævnte sager og straffuldbyrdelse i den sidstnævnte sag. Spørgsmålet vedrørte arrestordrernes fuldbyrdelse, der bl.a. afhæng af disse henholdsvis anklagemyndigheders egenskab af »udstedende judiciel myndighed«.

Domstolen undersøgte først, om den franske anklagemyndigheds stilling giver den en garanti for uafhængighed i forbindelse med udstedelsen af europæiske arrestordrer, og fastslog, at dette var tilfældet.

For at nå til denne konklusion mindede Domstolen indledningsvis om, at begrebet »udstedende judiciel myndighed« kan omfatte myndigheder i medlemsstater, der uden nødvendigvis at være dommere eller domstole deltager i forvaltningen af strafferetsplejen og handler uafhængigt. Sidstnævnte betingelse forudsætter, at der findes vedtægtsmæssige og organisatoriske regler, der kan sikre, at de omhandlede myndigheder i forbindelse med udstedelsen af en europæisk arrestordre ikke udsættes for nogen form for risiko for at modtage individuelle ordrer eller instruktioner fra den udøvende magt.

Hvad angår de franske offentlige anklagere var de fremlagte elementer ifølge Domstolen tilstrækkelige til at godtgøre, at disse har beføjelse til uafhængigt af navnlig den udøvende myndighed at vurdere behovet for en europæisk arrestordre og spørgsmålet om, hvorvidt denne er forholdsmæssig, og at de varetager denne funktion på objektiv vis, idet de tager hensyn til al dokumentation, såvel inkriminerende som diskulperende. Hverken den omstændighed, at de offentlige anklagere varetager strafferetlig forfølgning, at justitsministeriet har ret til ved skriftlige instruktioner at pålægge dem straffepolitiske instruktioner, eller at de er underlagt deres overordnede ledelse og kontrol, der selv er offentlige anklagere, og skal rette sig efter disse sidstnævntes instruktioner, såede tvivl om deres uafhængighed.

Domstolen præciserede dernæst det krav, der er opstillet i Domstolens seneste praksis, hvorefter afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre, når den træffes af en myndighed, som deltager i forvaltningen af strafferetsplejen uden at være en dømmende myndighed, skal kunne prøves

¹ – Jf. bl.a. dom af 27.5.2019, OG og PI (Anklagemyndighederne i Lübeck og i Zwickau) (C-508/18 og C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), af 27.5.2019, PF (Litauns øverste anklager) (C-509/18, EU:C:2019:457), og af 9.10.2019, NJ (Anklagemyndigheden i Wien) (C-489/19 PPU, EU:C:2019:849).

² – Rådets afgørelse 2002/584/RIA af 13.6.2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 6.2.2009 (JO 2009, L 81, s. 24).

under en retssag i den udstedende medlemsstat, der overholder kravene til en effektiv domstolsbeskyttelse.

Domstolen fremhævede for det første, at kravet om, at der skal findes et effektivt retsmiddel, ikke er en betingelse for, at denne myndighed kan betegnes som en udstedende judiciel myndighed.

Domstolen bemærkede for det andet, at de nationale myndigheder har en skønsmargen med hensyn til den konkrete fremgangsmåde for gennemførelsen af de procesregler, der gør det muligt at sikre det krævede domstolsbeskyttelsesniveau. Indførelsen af en ret til en særskilt prøvelse af afgørelsen om at udstede en europæisk arrestordre er imidlertid blot en mulighed. Domstolen har således fastslået, at de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse af en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre udstedt af en anden myndighed end en ret med henblik på strafferetlig forfølgning, er opfyldt, når betingelserne for udstedelse af denne arrestordre, og navnlig spørgsmålet om, hvorvidt denne afgørelse er forholdsmæssig, er underlagt domstolsprøvelse i den udstedende medlemsstat.

I den foreliggende sag opfylder den franske og den svenske ordning disse krav, eftersom de nationale procesregler gør det muligt at fastslå, at spørgsmålet, om anklagemyndighedens afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre er forholdsmæssig, kan undergives en forudgående domstolsprøvelse, endog næsten samtidigt med vedtagelsen af denne afgørelse, men også en efterfølgende domstolsprøvelse. En sådan vurdering foretages bl.a. på forhånd af den retsinstans, der vedtager den nationale afgørelse, som efterfølgende kan danne grundlaget for den europæiske arrestordre.

I tilfælde af, at den europæiske arrestordre er blevet udstedt af anklagemyndigheden, ikke med henblik på strafforfølgning, men med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, der er idømt ved endelig dom, fastslog Domstolen, at de krav, der følger af en effektiv domstolsbeskyttelse heller ikke indebærer, at der kan foretages en særskilt prøvelse af anklagemyndighedens afgørelse. Den belgiske ordning, der ikke fastsætter en sådan prøvelse, opfylder således også disse krav. Domstolen fremhævede i denne henseende, at domstolsprøvelsen, når den europæiske arrestordre vedrører fuldbyrdelsen af en straf, foretages ved den eksigible dom, som denne arrestordre er baseret på. Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan således formode, at afgørelsen om at udstede en sådan europæisk arrestordre er resultatet af en retssag, hvorunder den eftersøgte person har nydt garantier til beskyttelsen af dennes grundlæggende rettigheder. Denne arrestordres forholdsmæssighed følger desuden af den dom, der er blevet afsagt, eftersom rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre fastsætter, at denne skal bestå af en straf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en varighed på mindst fire måneder.